

College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân
Postbus 20120
8900HM Leeuwarden

Akkrum, 21-12-2020

Betreft: Indiening zienswijze op Ontwerp Veenweide Programma 2021-2030

Geacht College van Gedeputeerde Staten van provincie Fryslân,

Gebiedscoöperatie It Lege Midden is van mening dat een gezonde bodem het belangrijkste uitgangspunt hoort te zijn in het Uitvoeringsprogramma Veenweide 2021-2030.

Onderstaand schema laat zien dat er veel factoren van invloed zijn op het welzijn van de bodem.

In het Uitvoeringsprogramma wordt gesproken over een gemiddelde grondwaterstand van 40 cm onder maaiveld, dat betekent dat er ook percelen zijn waar de grondwaterstand 20 cm of minder onder het maaiveld staan.

Grondwaterpeilen van minder dan 40 cm onder het maaiveld verminderd de CO2 binding doordat het bodemleven in de grond afneemt.

Diergezondheid komt onder druk, leverbot en maagdarmswormen wordt weer opnieuw een probleem, net als in de vorige eeuw.

Biodiversiteit neemt af, en de methaan uitstoot neemt toe als de grondwaterstand boven de 20 cm onder maaiveld komt.

Daarom willen we sturen op een gezonde bodem, en deze zowel biologisch, chemisch en fysisch te verbeteren door:

- In te zetten op Agrarische Groenstations die de organische reststromen uit de regio opwaarderen tot bodemverbeteraars. Dit alles ter bevordering van de bodembioïologie en humusopbouw. (Biologisch)
- Project Klei in veen. Dit voor toevoegen van klei waardoor er stabiele klei-humus complexen kunnen ontstaan. (Fysisch)
- Project Bodem in Balans waarbij de chemische samenstelling van de bodem in balans wordt gebracht. Dit volgens de Albrecht analyse methode. Dit schept de voorwaarden voor de bodem als spons. (Chemisch)
- De groei van vlinderbloemigen en andere kruiden stimuleren, waardoor er minder chemie en kunstmest nodig is.

Alle hierboven opgesomde maatregelen hebben als doel dat de bodem beter als een levend organisme kan functioneren. De uitkomst is dan dat er sprake is van een betere capillaire stijging van grondwater en het regenwater wordt beter vastgehouden waardoor het veen vochtiger blijft.

Hoewel mestregelgeving niet uw verantwoordelijkheid is, willen wij verder nog opmerken dat het injecteren van drijfmest in klei op veen- en veenbodems in de zomer vaak leidt tot diepe scheuren waarbij het veen bloot komt te staan aan lucht. Daarnaast ondervindt het bodemleven ernstige schade door insnijding van de injecteur.

Bovenstaande maatregelen zijn nodig om tot een renderende natuur-inclusieve en kringlooplandbouw te komen.

Als we de gezonde bodem op nr. 1 zetten en de watermaatregelen ten dienste van de bodemgezondheid stellen, dan worden de doelen zoals beperking broeikasgassen, bodemdaling en verdroging eerder gehaald.

Enkel sturen op verhoging van het waterpeil is een heilloze weg.

We zien uw reactie met grote interesse tegemoet.

Hoogachtend,

Namens Gebiedscoöperatie It Lege Midden,

Alle de Vries, Voorzitter

Minne Holtrop, Bestuurslid